

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Departementet

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20453044

Svar på spørgsmål 203 (Alm. del – bilag 119):

I brev af 18. marts 2015 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 203:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Dansk Blindesamfund om den synsfaglige støtte til børn, unge og voksne, jf. BUU alm. del – bilag 119.

Hvilke overvejelser gør ministeren sig om at styrke tilbud og støtte til blinde og stærkt svagseende børn?”

Svar:

Regeringen indgik i november 2013 en politisk aftale om en kvalificeret indsats for grupper med særlige behov med tilslutning fra samtlige partier i Folketinget.

Med aftalen blev der bl.a. skabt nye rammer for at understøtte en styrkelse af tilbud og støtte til børn og unge med alvorlig synshandicap på grundlag af evalueringen af kommunalreformen.

Den politiske aftale er med virkning fra den 1. juli 2014 blevet implementeret dels ved etableringen af en national koordinationsstruktur på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde, dels ved samling af specialrådgivningen i VISO samt ved at give mulighed for, at kommunerne kan overtage de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud med virkning fra 1. juli 2014.

Den nationale dialogbaserede koordinationsstruktur skal fremme et bedre samarbejde og koordination mellem regioner og kommuner om de mest specialiserede tilbud, og herunder tilbud til børn og unge med alvorlige synshandicap.

Der var i forbindelse med indgåelsen af den politiske aftale bred opbakning til, at det fortsat er kommunernes ansvar at give alle børn og unge

med særlige behov et fyldestgørende undervisningstilbud og den nødvendige støtte.

Socialstyrelsen har i samarbejde med Undervisningsministeriet imidlertid fået en række redskaber og beføjelser til at komme i dialog med kommuner om, hvordan der kan skabes bedre samarbejde og koordination på tværs af kommuner og regioner, og også på landsplan, for at styrke tilbud og støtte til de meget små målgrupper og herunder børn og unge med alvorlige synsnedsettelse.

Det har bl.a. betydet, at der pr. 1. november 2014 er kommet en central udmelding på området for børn og unge med alvorlig synsnedsettelse.

Det fremgår af den centrale udmelding, med henvisning til evalueringen af kommunalreformen, at baggrunden for den centrale udmelding er, ”at udviklingen har medført bekymring for, om der fremover vil være tilstrækkeligt udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud på det mest specialiserede specialundervisningsområde til målgruppen, som kan understøtte, at børn med alvorligt synshandicap baggrunden får tilstrækkeligt specialiserede indsatser og tilbud tilpasset deres behov”.

Det følger videre af den centrale udmelding, at den har til formål at sikre ”at de nødvendige højt specialiserede indsatser og tilbud tilpasset målgruppens behov er til stede på nationalt plan og tilgængelige for kommunerne. Målgruppens volumen og kompleksitet forudsætter koordination og planlægning på tværs af kommuner og regioner.”

Den centrale udmelding betyder, at Socialstyrelsen er i en løbende dialog med kommunerne om, hvordan de tilrettelægger og koordinerer de højt specialiserede indsatser og tilbud til målgruppen.

Senest den 1. marts 2016 skal der foreligge en samlet afrapportering fra kommunerne som grundlag for, at Socialstyrelsen i samarbejde med Undervisningsministeriet kan tage stilling til, om der er behov for at tage yderligere skrift til at understøtte samarbejde og koordination på tværs af kommuner og regioner for at sikre de nødvendige indsatser og tilbud.

VISO i Socialstyrelsen har som nævnt samtidig fået ansvar for, at der udvikles og leveres højt specialiserede rådgivningsydelser til kommuner og skoler gennem et leverandørnetværk med tilknytning til praksis.

Med den nationale koordinationsstruktur og VISO's overtagelse af ansvaret for at tilvejebringe specialrådgivningsydelserne og vidensudvikling samt kommunernes mulighed for at overtage tilbuddene, er der skabt en ny ramme for, at institutionerne kan udvikles, så de kan imødekomme behovene.

Det er regeringens mål at understøtte en dynamisk udvikling af de specialiserede specialundervisningstilbud og specialrådgivningen for at sikre, at der også i fremtiden er de fornødne tilbud, og for at den specialiserede viden fastholdes og udvikles i tilknytning til praksis som grundlag for at styrke kommunernes vidensgrundlag bl.a. i forbindelse med inklusion.

Dansk Blindesamfund foreslår, at de to landsdækkende institutioner Institut for Blinde og Svagsynede og Synscenter Refsnæs samles i et nationalt ressourcecenter, der bl.a. skal have forpligtelse til specialrådgivning af børn, unge og voksne med synshandicap.

Jeg bemærker hertil, at der efter den gældende lovgivning om kommunernes styrelse, er mulighed for at etablere et samarbejde mellem to eller flere kommuner om at drive et lands- eller landsdelsdækkende undervisningstilbud. Det følger af § 60 i lov om kommunernes styrelse.

Ved etablering af et sådant samarbejde er der mulighed for at fravige kommunernes stedlige og saglige kompetenceområde og for at fravige princippet om, at det er kommunalbestyrelsen, der er den kompetente og ansvarlige myndighed for alle kommunens anliggender. Aftalen om et sådant samarbejde skal godkendes af Statsforvaltningen.

En kommunalbestyrelse kan således i forbindelse med overtagelsen af et regionalt lands- eller landsdelsdækkende undervisningstilbud gå sammen med andre kommuner om at drive undervisningstilbuddet.

Jeg kan endvidere oplyse, at det i lighed med ordningen på det specialiserede sociale område, nu er fastsat, at Kontaktudvalget mindst én gang i hver valgperiode skal drøfte, om der i regionen er lands- eller landsdelsdækkende undervisningstilbud, der kan overtages af kommunerne.

Jeg har tillid til, at de nye samlede rammer for indsatsen for grupper med særlige behov vil være med til at styrke undervisningstilbuddene og støtten til børn og unge med alvorlige synshandicap og dermed deres deltagelse i folkeskolens faglige og sociale fællesskab som grundlag for at give dem de bedste chancer for at få en ungdomsuddannelse, der kan give adgang til et job eller videre uddannelse.

Med venlig hilsen

Christine Antorini